

Grieg/Bartok

Grieg/Bartok - dagene
i Bjergsted
15. - 29. november

STAVANGER SYMFONIORKESTER

Folkedans og fedreland

Velkommen til Grieg/Bartok-dagene i Bjergsted 15. – 29. november!

Bergenseren Edvard Grieg og ungareren Bela Bartok levde atskilt i tid og i hver sin del av Europa, men begge er kjent for sin nære tilknytning til fedrelandet og den nasjonale folkemusikkarven. Få komponister har i så stor grad bygget hele sitt tonespråk på etniske klanger og rytmer fra folket selv. Samtidig var de patriotiske borgere som engasjerte seg i nasjonal frihetskamp. Riktig nok med omvendt fortegn: Grieg var gjennom hele sitt liv engasjert i frigjøringskampen mot Sverige og opplevde i sine siste leveår at Norge ble et fritt land, mens Bartok etter mange års rakrygget motstand mot fascistene måtte gi opp kampen og emigrere til USA.

Disse dagene ønsker SSO å belyse dem begge som kunstnere og engasjerte mennesker, gjennom tekst og toner. Med oss på laget har vi UiS-Institutt for musikk og dans, Norsk lydinstitutt og Stavanger kulturskole.

Fra sæter til scene

Helt siden Carlo Farina skrev den frodige gatemusikk-suiten "Capriccio Stravagante" i 1627, har komponister fargelagt musikken sin med folkelige toner og rytmer. I Mozart sin musikk finne vi klangfulle elementer av tysk og tyrkisk dansemusikk. Brahms har djerne innslag av ungarsk sigøynervirtuoseri, og Beethoven lot seg til og med inspirere av skotske og walisiske temaer. Men få komponister har i samme grad som Edvard Grieg og Bela Bartok bygget nesten hele sitt tonespråk på folkemusikk.

Fellesnevner med motsatt fortegn

Selv om Grieg og Bartok har mange likhetstrekk var de svært forskjellige som mennesker og kunstnere, og de levde helt ulike liv. Grieg fikk raskt kunstnerisk styringsfart i det veiledede dragsuget etter samtidige giganter som Ole Bull og Bjørnstjerne Bjørnson, og feiret tidlig store triumfer. Han ble aldri noen stor samler av den folkemusikken han skulle bygge hele sitt tonespråk på. Til det var helsen hans for dårlig og tiden for knapp; de berømmelige fjellturene med Frants Beyer og Julius Röntgen foregikk i hestevogn, og aldri langt fra et glass portvin. Av og til, under sine rusleturer omkring fjellhyttene, kunne han riktignok stable seg dramatisk opp på en pittoresk knaus til ære for en fotograf eller to. Men Grieg var av natur urban og kontinental, og benyttet ofte sin gnistrende penn i korrespondanse med framragende kunstnere, politikere og diplomater. Grieg klaged mye over stadig sviktende helse i brevene sine. Men hans mentale styrke og kolossale engasjement i kunst og kultur, samfunn og samtid gjorde at han satte dype spor etter seg, ikke bare i musikhistorien.

Med Bela Bartok var det stikk motsatt. Etter noen forsøk på å livnære seg som konsertpianist og komponist, startet han som 25-åring i stedet et enormt innsamlingsarbeid av ungarsk, slovakisk og rumensk folkemusikk. I 1912 var han til og med på en omfattende reise i Norge, inspirert av Griegs slåttebearbeidelser. Denne forskningen kombinert med impulser fra samtidige komponister i utlandet, skulle sakte men sikkert danne grunnlaget for det som vi nå kjenner som det bartokske tonesystemet. Først sent i livet skulle han få oppleve ekte anerkjennelse for sine geniale komposisjoner, men til sin siste dag strevde han med hverdagsbekymringer og dårlig økonomi. I 1940 gav han sågar opp kampen mot de ungarske fascistene og emigrerte til USA, der han døde av leukemi noen år senere.

Hundre år etter sin død er Grieg fremdeles en av tidenes mest spilte komponister. Få har i samme grad hatt gjennomslag for sitt livsprosjekt, som for Grieg var å bringe fram det nasjonale og det folkelige i ett og samme tonespråk. Over hele verden tenker folk på fjorder, fjell og frisk luft i et fritt og demokratisk land når de hører de første taktena av Morgenstemning (selv om akkurat dette stykket egentlig beskriver en surrealistisk bakfull Peer Gynt som langsomt våkner til liv under en sandtørr soloppgang i Nord-Afrika). Det var slåttene som lå til grunn for hele denne planen, på samme måte som Bartok bygget sitt tonespråk på ungarsk folkemusikk og rumenske joc. Bartoks prosjekt ble dog et annet: For han var folkemusikken en teoretisk basis som han bygget en hel gren innen det 20. århundrets musikk på, slik danner Bartoks musikk en betydelig motvekt til den atonale, 2. wienerskole som fulgte etter romantikken og impresjonismen. Og hans svanesang; den monumentale Konsert for orkester som han fullførte kort tid før han døde, regnes som noe av det ypperste som er skrevet for symfoniorkester noensinne.

Grieg og Bartok møttes aldri. Men du møter dem begge under prosjektet Folkedans og fedreland i Bjergsted 15. til 29. november. Hjertelig tilstede!

Folkedans og fedreland 1

Symfonikonsert i SSOs Hovedserie

Torsdag 15. november kl 19.30

Stavanger Konserthus

Arr. Stavanger Symfoniorkester

Verkorientering kl 18.30 ved Hanna de Vries

Stavland, sidefoajé C

Dirigent: Per Kristian Skalstad

Solist: Kristina Hammarstrøm, mezzo

Annar Follesø, fiolin

Konferansier: Per Dahl

Bartok: Ungarske bilder

Grieg: Sanger, utvalg

Bartok: Rapsodi nr 1 for fiolin og orkester

Grieg: Brudefølget drar forbi

Bartok: 5 ungarske folkeviser

Grieg: Lyrisk suite

Billetter

Ordinær: kr 260/220/160

Honnør: kr 220/190/130

Barn/student: kr 110/90/70

STAVANGER SYMFONIORKESTER

Foto: Dag Thorenfeldt

Kammerkonsert

Torsdag 22. november kl 19.30

Lille Konsertsal, Bjergsted

Arr. Stavanger kulturskole

Bartok: Ungarske folkesanger

Bartok: Duetter for 2 fioliner, utdrag

Grieg: Barnlige sanger

Grieg: 14 korte stykker fra "For Children"

Kulturskolens ungdomskor

Elever på sang og fiolin

Stavanger Ungdomsorkester

Gratis adgang

Populærforedrag før konserten

Fredag 23. november kl 18.30 – 19.15
Stavanger Konserthus, sidefoajé C

Foredrag av Per Dahl om Edvard Grieg og
Bela Bartok

Gratis adgang

Symfoniske dansefötter

Symfonikonsert i SSOs Klassikerserie

Fredag 23. november kl 19.30

Stavanger Konserthus

Arr. Stavanger Symfoniorkester

Grieg: Norske danser

Bartok: Danse-suite

Grieg: Klaverkonsert i a-moll

Dirigent: Michail Jurowski

Solist: Alexey Botvinov, klaver

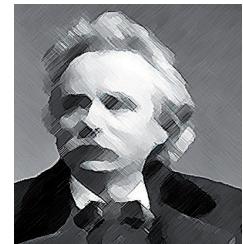
Konferansier: Anders Moberg

Billetter

Ordinær: kr 260/220/160

Honnør: kr 220/190/130

Barn/student: kr 110/90/70

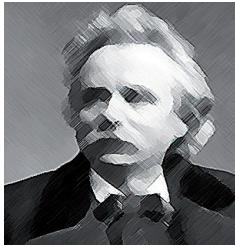

Kammerkonsert

Søndag 25. november kl 19.00

Lille konsertsal, Bjergsted

Arr. Stavanger Symfoniorkester

Bartok: Rumenske folkedanser, arrangert for klaverkvartett

Grieg: Sanger

Bartok: Kontraster

Grieg: Strykekvartett i g-moll

Elizabeth Norberg-Schulz, sopran

Håkon Vestly, klarinett

Kristina Wozny, fiolin

Florian Kellerhals, fiolin

Eirik Stangenes, fiolin

Anders Frost, fiolin

Beatrice Siegrist Bjørnsen, bratsj

Ilmari Hopkins, cello

Anders Moberg, cello

Jacek Wozny, kontrabass

Ida Mo, klaver

Billetter: Voksne kr 100, Barn kr 50

Kammerkonsert

Tirsdag 27. november kl 19.30

Lille konsertsal, Bjergsted

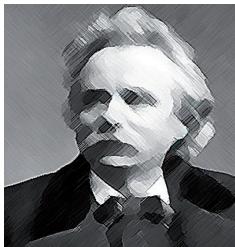
Arr. Universitetet i Stavanger, Institutt for
musikk og dans

Klaverstudenter fra UiS

Grieg: Slåtter op 72

Bartok: Klaverstykker

Gratis adgang

Folkedans og fedreland 2

Symfonikonsert i SSOs Hovedserie

Torsdag 29. november kl 19.30

Stavanger Konserthus

Arr. Stavanger Symfoniorkester

Verkorientering kl 18.30 v/ Knut Buen og Kyrre Haaland,
sidefoajé C

Grieg: Slåtter op 72, versjon for hardingfele

Grieg: Slåtter op 72, versjon for klaver

Grieg/Haaland (arr): Slåtter op 72 i orkesterversjon

Bartok: Mikrokosmos for klaver, utdrag

Bartok: Mikrokosmos-suite for orkester, utdrag

Bartok: Konsert for orkester

Dirigent: Steven Sloane

Solist: Ida Mo, klaver; Knut Buen, hardingfele

Konferansier: Anders Moberg

Direktesending EBU

Billetter

Ordinær: kr 260/220/160

Honnør: kr 220/190/130

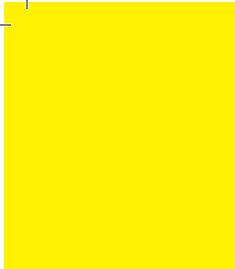
Barn/student: kr 110/90/70

STAVANGER SYMFONIORKESTER

Foto: Dag Thorenfeldt

Billettsalg i døren på hver enkelt konsertsted, i tillegg til forhåndssalg i Stavanger Konserthus og Stavanger2008 bygget, tel 51 53 70 00

StatoilHydro

STAVANGER SYMFONIORKESTER

STAVANGER SYMFONIORKESTER